

Brüssel, 21. mai 2024
(OR. en)

9957/24

TELECOM 184
DIGIT 135
CYBER 165
COMPET 556
RECH 233
PI 68
MI 505
EDUC 175
JAI 802
ENFOPOL 232
COSI 83

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	21. mai 2024
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	9484/24
Teema:	ELi digipoliitika tulevik – Nõukogu järeldused (21. mai 2024)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused ELi digipoliitika tuleviku kohta, mille nõukogu 21. mail 2024 toimunud 4024. istungil (transport, telekommunikatsioon ja energeetika) heaks kiitis.

ELi DIGIPOLIITIKA TULEVIK

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

TULETADES MEELDE

- nõukogu 7. juuni 2019. aasta järeldusi „Suuresti digitaliseeritud Euroopa tulevik pärast 2020. aastat: digitaalse ja majandusliku konkurentsivõime ja digitaalse sidususe edendamine kogu liidus“,
- komisjoni 19. veebruari 2020. aasta teatist „Euroopa andmestrategie“,
- nõukogu 5. juuni 2020. aasta järeldusi Euroopa digituleviku kujundamise kohta,
- nõukogu 11. detsembri 2020. aasta järeldusi „Keskkonnakasulik digitaliseerimine“,
- komisjoni 21. aprilli 2021. aasta teatist „Tehisintellektialase Euroopa lähenemisviisi edendamine“ ja selle lisa „Tehisintellekti käsitleva kooskõlastatud kava 2021. aasta läbivaatamisaruanne“,
- komisjoni 2. veebruari 2022. aasta teatist „ELi standardimisstrateegia: ülemaailmsete standardite kehtestamine, et toetada vastupidavat, rohelist ja digitaalset ELi ühtset turgu“,
- komisjoni 11. mai 2022. aasta teatist „Laste ja noorte digikümnend: uus lastele parema interneti loomise Euroopa strateegia (BIK+)“,
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta otsust, millega luuakse digikümnendi poliitikaprogramm 2030 (edaspidi „digikümnendi poliitikaprogramm“), ning komisjoni 27. septembri 2023. aasta teatist „Digikümnendi olukorda käsitlev 2023. aasta aruanne“,
- 23. jaanuari 2023. aasta Euroopa deklaratsiooni digiõiguste ja -põhimõtete kohta digikümnendiks,
- Euroopa Ülemkogu 13. märtsi 2023. aasta järeldusi konkurentsivõime, ühtse turu ja majanduse kohta,

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta otsust Euroopa oskusteaasta kohta,
- komisjoni 15. juuni 2023. aasta teatist 5G küberturvalisuse meetmepaketi rakendamise kohta,
- 20. juuni 2023. aasta ühisteatist „Euroopa majandusjulgeoleku strateegia“,
- nõukogu 18. juuli 2022. aasta ja 26. juuni 2023. aasta järeldusi ELi digidiplomaatia kohta,
- komisjoni 11. juuli 2023. aasta teatist „Veeb 4.0 ja virtuaalmaailma käsitlev ELi algatus: parem stardipositsioon järgmise tehnoloogilise ülemineku jaoks“,
- komisjoni 3. oktoobri 2023. aasta soovitus, mis käsitleb ELi majandusjulgeoleku seisukohast elutähtsate tehnoloogiavaldkondade täiendavat riskihindamist koos liikmesriikidega,
- nõukogu 17. novembri 2023. aasta seisukohta ja tähelepanekuid isikuandmete kaitse üldmääruse kohaldamise kohta,
- nõukogu 23. novembri 2023. aasta soovitusi digioskuste ja -pädevuste õpetamise täiustamise kohta hariduses ja koolituses ning peamiste edukat digiõpet ja -koolitust soodustavate tegurite kohta,
- komisjoni 24. jaanuari 2024. aasta tehisintellekti innovatsioonipaketti, millega toetatakse tehisintellektiga tegelevaid idufirmasid ja VKEsid,
- komisjoni 26. veebruari 2024. aasta soovitus, mis käsitleb kaitstud ja vastupidavat merekaablitaristut,
- nõukogu 21. mai 2024. aasta järeldusi „Küberturvalisuse tulevik: rakendame ja kaitseme üheskoos“,

1. TOONITAB, et digiüleminek ja digitaalse ühtse turu areng pakuvad märkimisväärsed võimalusi parema elukvaliteedi, majanduskasvu ja kestlikkuse saavutamiseks ning on olulised uuendusliku, ressursitõhusa ja õiglase majanduse ja ühiskonna edendamiseks liidus;
2. RÕHUTAB, et meie ühiskondade edukas digiüleminek saab põhineda üksnes kõigi osalejate, sealhulgas liikmesriikide, kodanike ja ettevõtjate vastastikusel usaldusel, ning TOONITAB ELi poolt digikümnendi poliitikaprogrammi raames võetud kohustust tagada turvaline, ohutu, kaasav, juurdepääsetav ja kestlik digiüleminek, mis põhineb tehnoloogilisel juhtpositsioonil, konkurentsivõimel ja inimkesksel lähenemisviisil, millega edendatakse ELi väärtusi ja kaitstakse põhiõigusi Euroopa Liidu põhiõiguste hartat täielikult järgides ning kooskõlas ELi deklaratsiooniga digiõiguste ja -põhimõtete kohta;
3. TÕSTAB ESILE ELi soovi täita ülemaailmset juhtrolli digiüleminekus ja digitaalses juhtimises, milles austatakse, edendatakse ja kaitstakse universaalseid inimõigusi, demokraatiat ja kestlikku arengut ning seatakse keskele kohale inimesed ja nende universaalsed inimõigused kooskõlas rahvusvahelise õiguse ning ELi deklaratsiooniga digiõiguste ja -põhimõtete kohta;
4. KINNITAB TAAS, et digitaalse suveräänsuse loomine avatud viisil on liidu jaoks väga oluline, et panna paika oma digiülemineku tee, suurendada liidu avatud strateegilist autonoomiat ja vastupanuvõimet, tugevdada oma majandust ja tööstust ning edendada kestlikku tehnoloogilist arengut kogu liidus; TULETAB MEELDE, et see peaks olema kooskõlas liidu kohustusega luua õiglane, avatud ja reeglitel põhinev ülemaailmne digitaalne turg ning seda tuleks teha tihedas koostöös oma rahvusvaheliste partneritega;

5. RÕHUTAB, ilma et see mõjutaks järgmise mitmeaastase finantsraamistiku määruse üle peetavaid arutelusid, et lisaks avaliku ja erasektori osalejate investeringutele liikmesriikide tasandil vajab digiüleminek piisavaid, kombineeritud ja koordineeritud investeringuid ELi tasandil. Need investeringud, mida võimendavad eelkõige programm „Digitaalne Euroopa“, Euroopa ühendamise rahastu ja programm „Euroopa horisont“, on olulised, et edendada vastutustundlikku teadust ja innovatsiooni, digioskusi, taristut ning digitehnoloogia arendamist ja kasutuselevõttu kogu ELis; RÕHUTAB, kui oluline on tagada ELi rahastamisprogrammide menetluste ühtlustamine, et suurendada kindlust ja prognoositavust ning edendada võrdseid tingimusi kõigi asjaosaliste, sealhulgas VKEde ja idufirmade jaoks kogu ELis; KUTSUB komisjoni ÜLES seadma liidu üldeelarve projekti koostamisel mitmeaastase finantsraamistiku kohaldatavate ülemmäärade piires meetmed tähtsuse järjekorda ning edendama koostööd programmi „Euroopa horisont“ teadus- ja innovatsioonipüüdluste ning programmi „Digitaalne Euroopa“ ja Euroopa ühendamise rahastu praktiliste kasutuselevõtualgatuste vahel, kuna need programmid on olulised liidu digikümnenendi poliitikaprogrammi eesmärkide saavutamiseks; KUTSUB komisjoni ÜLES vähendama haldustõkkeid, mis takistavad avaliku ja erasektori osalejate juurdepääsu ELi rahalistele vahenditele;

Digivaldkonna normid ja digitaalne juhtimine

6. TÕDEB, et viimastel aastatel on digitaalse ühtse turu tugevdamiseks vastu võetud märkimisväärne arv ELi seadusandlikke akte, ning RÕHUTAB vajadust seada lähiaastatel prioriteediks nende tulemuslik ja tõhus rakendamine; RÕHUTAB vajadust põhjalikult hinnata iga uue seadusandliku algatuse mõju, eelkõige selleks, et tagada tasakaal innovatsiooni ja regulatiivse koormuse vahel, tagades sidusa reguleeriva raamistiku, minimeerides halduskoormust ning ennetades ohtu, et takistatakse paindliku ja innovatsioonisõbraliku Euroopa digitaalse ühtse turu toimimist, jäädes samal ajal valvsaks uute tehnoloogiliste arengute võimalike riskide suhtes; INNUSTAB komisjoni tegema vaheanalüüsi ELi horisontaalsete ja valdkondlike seadusandlike aktide koosmõju kohta digiküsimustes;

7. TUNNISTAB, et riiklike pädevate asutuste koordineerimise tagamiseks on loodud mitmeid ELi nõukogusid ning et ELil on asjaomane täitmise tagamise ülesanne, nagu see on sätestatud näiteks digiteenuste määruises, digiturgude määruises, andmehalduse määruises, andmemääruises, Koostalitleva Euroopa määruises ja tehisintellekti käsitlevas õigusaktis; RÕHUTAB, et komisjon ja liikmesriigid peavad edendama koostoimet, vältima dubleerimist ja võtma vastu kooskõlastatud lähenemisviisi olemasolevate juhtimisstruktuuride suhtes, võttes arvesse pädevuste jaotust ELi ja liikmesriikide tasandil, et vältida ELi digitaalse ühtse turu killustumist ja tagada õiguskindlus; TOONITAB koostoimet tööga, mida teevad muud asutused, kellel on pädevus digi-, küber- ja andmeküsimustes, nagu Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet (ENISA), küberturvalisuse valdkonna tööstuse, tehnoloogia ja teadusuuringute Euroopa pädevuskeskus (ECCC), Euroopa Andmekaitse nõukogu (EDPB) ja elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste amet (BEREC);
8. KUTSUB komisjoni ÜLES kaaluma koostöös liikmesriikidega vahendeid ja lahendusi koostoime loomiseks ja järjepidevuse tagamiseks kehtivate seadusandlike aktide kohaldamisel ning uurima võimalusi avaliku ja erasektori osalejate, eelkõige VKEde, idu- ja kasvufirmade ning kohalike omavalitsuste halduskoormuse vähendamiseks;
9. TUNNISTAB, et arvestades digitehnoloogia kasvavat tähtsust, sisaldab praegune õigusraamistik olulisi küberturvalisuse elemente, nagu sisseprojekteeritud turve ja lõimitud vastupanuvõime, et tegeleda digitoodete, -teenuste ja -protsesside küberturvalisuse nõrkade kohtadega; RÕHUTAB seetõttu vajadust tagada ELi digi- ja küberturvalisuse poliitika olemuslik sidusus;

10. TOONITAB, kui oluline on tehisintellekti käsitleva õigusakti tulemuslik ja tõhus rakendamine ja jõustamine, et soodustada innovatsiooni ning arendada ja edendada usaldusväärset tehisintellekti; RÕHUTAB sellega seoses, et väga oluline on tihe koostöö tehisintellektiameti, tehisintellekti nõukogu, tehisintellekti teaduskomisjoni ja nõuandva kogu vahel, ning KUTSUB komisjoni ÜLES mõtlema ka algoritmilise läbipaistvuse Euroopa keskuse tulevasele rollile ja kasutama selle eksperditeadmisi lisaks digiteenuste määrasele ka mujal; INNUSTAB ka komisjoni ja liikmesriike tugevdama tehisintellekti innovatsiooni ökosüsteemi, sealhulgas koordineerides veelgi toetust tehisintellekti lahenduste väljatöötamisele, testimisele, kasutuselevõtule ja laiendamisele;
11. RÕHUTAB harmoneeritud standardite ja sertifikaatide tähtsust, eelkõige tehisintellekti, küberturvalisuse, digiidentiteedi, andmeajagamismehhanismide ja -teenuste ning ühtsete Euroopa andmeruumide kontekstis, samuti regulatiivsete testkeskkondade potentsiaali, et saaks veelgi võimaldada ja stimuleerida ELi õigusnormidega kooskõlas oleva digitehnoloogia kasutuselevõttu; INNUSTAB komisjoni esitama standardimistaotlusi õigeaegselt, avatult ja sidusalt, kaasates asjakohaselt liikmesriike, Euroopa standardiorganisatsioone ja sidusrühmi, hõlbustades võimalikult suures ulatuses nõuete täitmist liikmesriikide ja ettevõtjate poolt;

Digiülemineku ühiskondlik mõju

12. TUNNISTAB vajadust edendada innovatsiooni, ettevõtlust ja kapitaliturgude arengut ning maksimeerida digiüleminekust saadavat kasu kõigi jaoks, kehtestades samal ajal kaitsemeetmed digitehnoloogia ja -teenustega seotud riskide ja probleemide suhtes, sealhulgas diskrimineerimine, desinformatsioon, ebaseaduslik veebisisu, kübervägivald, identiteedivargus, turvarikkumised, andmekaitseküsimused ning juurdepääsu ja kasutajate valiku puudumine; RÕHUTAB sellega seoses, kui tähtsad on isikuandmete kaitse üldmäärus ning uued õigusnormid, millega määratletakse veebiplatvormide, internetipõhiste otsingumootorite ja pääsuvalitsejate kohustused, eelkõige digiteenuste määruse ja digiturgude määruse abil; INNUSTAB komisjoni ja liikmesriike jätkama nende normide täitmise ranget järelevalvet, et tagada ühiskondlike riskidega tegelemine, eelkõige laste kaitseks, ning jätkama arutelusid tekkivate probleemide üle, mis on seotud turvalisema, vastutustundliku ja usaldusväärse veebikeskkonna edendamisega, sealhulgas võimaliku vajaduse üle teha täiendavaid ühiseid jõupingutusi;
13. VÄLJENDAB MURET, et vastutasuks digiteenustele juurdepääsu eest esitavad kasutajad sageli tohutus koguses andmeid, ilma et nad mõistaksid täielikult, kuidas nende andmeid kasutatakse ja millised on selle tagajärjed; RÕHUTAB, kui oluline on täiendavalt mõelda digiteenustest tulenevatele ühiskondlikele riskidele ja kaaluda, kas vaja on mingeid meetmeid, sealhulgas muid kui seadusandlikke meetmeid, et käsitleda probleeme, mis on seotud sõltuvusttekitava ja eksitava disainiga ning ülemäärase veebipõhise jälgimisega, mis tuleneb sellest, et digiteenuste osutajad kasutavad jälgimistehnoloogiaid; TULETAB MEELDE vajadust pöörata erilist tähelepanu laste heaolule, kaitstes neid teatavat liiki sisuga kokkupuutumise eest, kaitstes nende andmeid, kaitstes nende eraelu puutumatust ja andes neile võimaluse teha teadlikke valikuid;

14. KUTSUB komisjoni ÜLES uurima eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitleva direktiivi toimimist ja võimalikke lünki, võttes arvesse tehnoloogia arengut ning digiteenuste ja nende ärimudelite arengut, andmepõhise majanduse kasvu ning laiemat ELi õigusmaastikku ja digitaalse konteksti jaoks vajalikke poliitikameetmeid;
15. TUNNISTAB vajadust tagada julgeoleku- ja kriminaalõiguse valdkonna pädevate asutuste, näiteks õiguskaitse- ja kohtuasutuste suutlikkus kasutada oma seaduslikke volitusi nii internetis kui mujal, et kaitsta meie ühiskondi ja kodanikke. Pädevatel asutustel peaks olema andmetele seaduslik ja eesmärgipärane juurdepääs, austades täielikult põhiõigusi ja asjakohaseid andmekaitsealaseid õigusnorme ja tagades seejuures küberturvalisuse; RÕHUTAB, et iga võetava meetme puhul peaks hoolikalt järgima tasakaalu nende huvide ning vajalikkuse, proportsionaalsuse ja subsidiaarsuse põhimõtete vahel;
16. INNUSTAB töötama avaliku ja erasektori teenuste jaoks välja konkreetsed Euroopa digiidentiteedikukru ja usaldusteenuste kasutusmallid, mis põhinevad Euroopa digiidentiteedi raamistiku määrusel, sealhulgas tagades ELi õigusaktide ühtluse, austades samal ajal selle vabatahtlikkust lõppkasutajale; KUTSUB komisjoni ÜLES pakkuma tihedas koostöös liikmesriikidega suuniseid ning töötama välja ühtlustatud poliitikameetmed ja vahendid, millega tagada turvalised, kasutajasõbralikud ja koostalitlusvõimelised digiidentiteedi lahendused ja usaldusteenused, sealhulgas vanuse ja identiteedi kontrollimiseks;
17. KUTSUB komisjoni ja liikmesriike ÜLES kaaluma olemasolevate mehhanismide, näiteks digiõiguste ja -põhimõtete deklaratsiooni või ELi digikümneni poliitikaprogrammi raames täiendavalt digiülemineku võimalikke soovimatuid tagajärgi ühiskonnale, kliimale ja majandusele;

Digitehnoloogiad ja tipptasemel tehnoloogiad

18. TUNNISTAB, kui tähtis on Euroopa ühine ja strateegiline käsitlus, mis puudutab selliseid uuenduslikke digitehnoloogiaid nagu kõrgtehnoloogilised pooljuhid, tehisintellekt, kvanttehnoloogia, 6G-tehnoloogia, plokiahela taristu, digitaalsed kaksikud ja virtuaalmaailmad, ning tulevasi tehnoloogiaid kui tehnoloogia arengu, konkurentsivõime ning kestliku arengu võimaldajaid; INNUSTAB peamisi digitehnoloogiaid ümbritsevate dünaamiliste ökosüsteemide propageerimist, toetades nende arendamist, kasutuselevõttu ja kasutamist ELi avalikus ja erasektoris, tuginedes avatusele ja võrdsetele tingimustele ning kooskõlas VKEde strateegiaga kestliku ja digitaalse Euroopa kujundamiseks eelkõige VKEde, idu- ja kasvufirmade puhul; INNUSTAB arendama digitaalset ühisvara, mis aitab suurendada uute tehnoloogiate ja andmete kasutatavust ühiskonna kui terviku hüvanguks;
19. RÕHUTAB, et tähtis on toetada kestlikku, rohelist, ohutut ja turvalist Euroopa pooljuhtide ja mikroelektroonika ökosüsteemi, ning JUHIB seoses sellega TÄHELEPANU kiibimääruse kiirele rakendamisele, eelkõige pädevuskeskuste loomisele;
20. RÕHUTAB kvanttehnoloogiate majanduslikku ja strateegilist potentsiaali seoses ELi teaduse, tehnoloogilise ja tööstuse konkurentsivõimega ning KUTSUB komisjoni ja liikmesriike ÜLES jätkama ja koordineerima jõupingutusi teadus- ja arendustegevuse koostoitmete loomiseks, ühisalgatuste toetamiseks ning selle nimel, et soodustada nii avaliku kui erasektori täiendavate investeeringute tegemist ELi kvanttehnoloogiafirmadesse;

21. TUNNISTAB mitut riiki hõlmavate projektide tähtsust selliste suuremahuliste projektide väljatöötamise hõlbustamisel, mis aitavad suurendada ja tugevdada ELi digivõimekust ning millest saavad kasu nii kodanikud kui ka avalik ja erasektor; sellega seoses TOETAB Euroopa digitaristu konsortsiumide, Euroopa digitaalse innovatsiooni keskuste ja, kui see on põhjendatud, üleeuroopalist huvi pakkuvate tähtsate projektide edasiarendamist, rõhutades samal ajal vajadust jätkata üleeuroopalist huvi pakkuvate tähtsate projektide raamistiku optimeerimist, eelkõige nende menetluste ja tähtaegade parandamist;
22. TULETAB MEELDE Euroopa majandusjulgeoleku strateegias sätestatud kolme põhimõtet, milleks on edendus, kaitse ja partnerlus, ning RÕHUTAB, et liidu konkurentsivõime jaoks on oluline tagada elutähtsate tehnoloogiavaldkondade turvalisus ja kaitsta tehnoloogialekke ohu eest, säilitades samal ajal majandusliku avatuse ja dünaamilisuse ning tuginedes partnerlustele sarnaselt meelestatud rahvusvaheliste partneritega; KUTSUB komisjoni ja liikmesriike ÜLES jätkama kolme elutähtsa digitehnoloogiavaldkonna riskihindamisel tehtavat koostööd, et leida ühised lahendused, millega on võimalik riske kõige paremini maandada;

Digitaristu

23. RÕHUTAB, kui oluline on saavutada programmi „Tee digikümnenndisse“ need eesmärgid, mis on seotud ühendatusega, ning toetada uuenduslikku ja konkurentsipõhist digitaristu ökosüsteemi ehk tagada 2030. aastaks kõigile ELi kodumajapidamistele juurdepääs gigabitikiirusele ja traadita kiirele võrgule, mille jõudlus on vähemalt samaväärne 5G-tehnoloogia omaga; sellega seoses KUTSUB komisjoni ja liikmesriike ÜLES stimuleerima ja hõlbustama turvaliste ja vastupidavate 5G-võrkude ja kiudoptiliste võrkude kasutuselevõttu ning hõlbustama taristu jagamist, et vähendada väga suure läbilaskevõimega võrkude kasutuselevõtu kulusid ja kiirendada nende kasutuselevõttu kogu liidus;

24. PEAB TERVITATAVAKS Euroopa digitalistu vajaduste tuleviku üle peetavaid arutelusid, mille eesmärk on tagada turvalised ja vastupidavad digivõrgud ja -taristud kogu liidus ning kogu maailmas, sealhulgas seoses 5G-võrkude ja kiudoptiliste võrkude ning merekaablite ja kosmosepõhiste süsteemidega; VÕTAB TEADMISEKS komisjoni 21. veebruari 2024. aasta valge raamatu „Kuidas rahuldada Euroopa digitalistu vajadusi?“, komisjoni 26. veebruari 2024. aasta soovitus, mis käsitleb kaitstud ja vastupidavat merekaablitaristut, ning Enrico Letta 2024. aasta aprilli kõrgetasemelise aruande “Much more than a market” („Palju enam kui turg“); INNUSTAB komisjoni ja liikmesriike hoolikalt hindama digitalistu ja õigusmaastiku praegust olukorda, et tagada kogu ELis turvaline ning töö- ja tulevikukindel digitalistute ja -võrkude raamistik, mis võib edendada innovatsiooni ja edendada konkurentsi lõppkasutajate hüvanguks; RÕHUTAB, et õigusraamistikus keskmes peab jätkuvalt olema tarbijate heaolu; KUTSUB komisjoni ÜLES töötama tihedas koostöös liikmesriikidega välja digivõrke käsitleva pikaajalise visiooni ning, võttes arvesse komisjoni aruannet elektroonilise side seadustiku toimimise kohta, mida oodatakse 21. detsembriks 2025, valmistama ette pinnast võimalike meetmete jaoks, millega tugevdatakse elektrooniliste sideteenuste ühtset turgu;
25. INNUSTAB komisjoni ja liikmesriike jätkama ja tugevdama jõupingutusi, et luua 6G teadus- ja arendustegevuse ning 6G kasutuselevõtu jaoks atraktiivne poliitikaraamistik, tuginedes asjakohasele 6G strateegilisele visioonile, milles võetakse arvesse spektrivajaduste varajast tuvastamist 6G kasutusmallide katvuse ja läbilaskevõime nõuete ning selle keskkonnamõju hindamise alusel;
26. TUNNUSTAB liikmesriikide ja komisjoni poolt Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluste ühisettevõtte kaudu tehtavaid jõupingutusi, koordineerimaks Euroopas investeringute tegemist suurtesse superandmetöötlustaristutesse ja kaasnevatesse tarkvaralahendustesse, mis on üliolulised, et tagada Euroopa juhtpositsioon arvukates teadus- ja tööstusrakendustes, ning TERVITAB nimetatud ühisettevõtte missiooni laiendamist nii, et see ühisettevõtte investeeriks ka tehisintellektiga optimeeritud superarvutitesse ning tehisintellektivabrikute loomisse, mille vahendid tuleks teha kättesaadavaks suurele hulgale avaliku ja erasektori kasutajatele, eelkõige Euroopa tehisintellekti idufirmadele, et nad saaksid koolitada oma suuri tehisintellektimudeleid ja generatiivse tehisintellekti süsteeme;

Andmestrategia

27. RÕHUTAB märkimisväärseid samme, mis on tehtud sellise töökindla andmehalduse väljatöötamiseks ELis, mis parandab andmete vaba liikumist, juurdepääsetavust ja kasutamist turvalisel, koostalitlusvõimelisel ja usaldusväärsel viisil kooskõlas andmehalduse määruses ja andmemääruses sätestatud põhimõtete ja kaitsemeetmetega ning andmekaitse-eeskirjadega; RÕHUTAB, kui oluline on olemasolevatest andmeruumidest saadud kogemustele tuginedes jätkata turvaliste andmeruumide arendamist sektorite sees ja vahel; KUTSUB komisjoni ÜLES kasutama täiel määral ära Euroopa Andmeinnovatsiooninõukogu ülesandeid ning veelgi suurendama selle rolli liikmesriikidevahelise ja liikmesriikidega tehtava koordineerimise toetamisel, et tagada ELi andmealase õigusraamistiku edukas rakendamine ja edendada selle kooskõla valdkondlike algatustega;
28. TUNNUSTAB olulisi samme, mis on tehtud koostalitlusvõimeliste, usaldusväärsete, ohutute ja turvaliste pilvteenuste ja servtöötuse teenuste arendamiseks; KUTSUB komisjoni ÜLES jätkama jõupingutusi, tuginedes andmemääruse kiirele rakendamisele, et edendada koostalitlusvõimet ja kaasaskantavust ning tagada ettevõtjatele, eelkõige VKEdele, õiglane, mittediskrimineeriv ja laialdane juurdepääs pilve- ja servlahendustele; RÕHUTAB, kui oluline on tagada avatud, turvaline, usaldusväärne ja konkurentsivõimeline ELi pilvandmetöötuse ja servtöötuse turg, millest saavad kasu Euroopa ettevõtjad ja kasutajad; KUTSUB komisjoni ÜLES jätkama tööd, et stimuleerida sihipäraste investeeringute tegemist ELi pilv- ja servtöötuse teenustesse ning nende liidu digitaalse suveräänsuse seisukohalt oluliste järgmise põlvkonna teenuste arendamist avatud viisil ja konkurentsi vaimus;

Digioskused

29. RÕHUTAB vajadust suurendada jõupingutusi digilõhe, sealhulgas soolise digilõhe ületamiseks, milleks tuleb arendada kõigi kodanike digiteadlikkust, teadmisi, oskusi ja pädevusi kõigis eluetappides, pöörates erilist tähelepanu haavatavatele inimestele; TOONITAB, kui olulist rolli täidavad programm „Tee digikümnnendisse“ ja digiõppe tegevuskava (2021–2027) selle tagamiseks, et digiüleminekuga reageeritakse ELi ühiskonna ja tööturu vajadustele, sealhulgas piirkondlike ja kohalike võrgustike kaudu; KUTSUB kõiki institutsioone ÜLES toetama neid digilõhe ületamiseks tehtavaid jõupingutusi ning toetama lahenduste väljatöötamist ja kasutuselevõttu, et ELi kodanikud ning avalik ja erasektor oleksid digiüleminekuks paremini ette valmistatud ja toetatud;
30. RÕHUTAB vajadust pöörata suuremat tähelepanu võimalustele talentide ligimeelitamiseks ja hoidmiseks ELis, et tugevdada Euroopa Liidu konkurentsivõimet ja positsiooni ülemaailmse digivaldkonna osalejana; KUTSUB komisjoni ÜLES toetama liikmesriike programmis „Tee digikümnnendisse“ seatud digioskustealaste eesmärkide saavutamisel, eelkõige akadeemiliste ja tööstuspartnerluste kaudu, vähendades tõkkeid digivaldkonnas pädevate inimeste ligimeelitamisel ja töölevõtmisel ning tunnustades mikro kvalifikatsioonitunnistusi tööturul kooskõlas ELi nõukogu soovitusega mikro kvalifikatsioonitunnistusi käsitleva Euroopa lähenemisviisi kohta;
31. RÕHUTAB vajadust edendada formaalset ja mitteformaalset haridust ja koolitust IKT ning matemaatika, teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja kunstide (MATIK) valdkonnas, et arendada edasi digioskusi ja -pädevusi, pöörates erilist tähelepanu naistele ja tütarlastele, kuna tõsine ja püsiv sooline lõhe digisektoris õhnestab digilahenduste kavandamist ja kasutuselevõttu ja sellel on tõendatud negatiivsed tagajärjed sotsiaalsele kaasatusele, soolisele võrdõiguslikkusele, elukvaliteedile ja majanduskasvule;

Rohe- ja digiüleminek

32. RÕHUTAB TUNGIVALT, et digi- ja roheüleminek peaksid käima käsikäes; RÕHUTAB, et digitehnoloogia (nagu tehisintellekt, pilv- ja servtöötlus, virtuaalmaailm, plokiahel, kõrgjõudlusega andmetöötlus, kvantitehnoloogia ja asjade internet) arendamine ja üha laialdasem kasutamine võib pakkuda võimalusi edendada konkurentsivõimelist Euroopa ringmajandust, vähendada keskkonnajalajälge ja kiirendada rohepööret; TUNNISTAB siiski, et need digitehnoloogiad ning andmemahu ja andmekeskuste arvu suurenemine nõuavad suurt hulka ressursse, sealhulgas energiat, vett ja kriitilist tooret, ning avaldades seeläbi survet keskkonnale ja kliimale;
33. RÕHUTAB vajadust vähendada IKT-sektori keskkonnajalajälge ja toetada selle üleminekut kliimaneutraalsusele 2050. aastaks; RÕHUTAB vajadust edendada teadlikkust, sealhulgas läbipaistvusnõuete ja digikestlikkuse kaudu, ning töötada ettevõtjatele, avalikule sektorile ja tarbijatele välja lahendusi, näiteks kestlikuks kavandamine, millega nad saavad vähendada oma digijalajälge ja elektroonikajäätmeid, et vältida ebatõhusat tarbimist ning järgida vähendamise, korduskasutamise ja ringlussevõtu põhimõtet;
34. RÕHUTAB, kui oluline on, et komisjon ja liikmesriigid toetaksid kõigis tööstusharudes ja avaliku sektori organisatsioonides kombineeritud digi- ja rohelahenduste kasutuselevõttu tuleviku innovatsiooni ja kasvu hüvanguks; PEAB sellega seoses TERVITATAVAKS ELi algatusi, mille eesmärk on parandada toodete ja andmekeskuste energia- ja keskkonnamõju käsitleva teabe jagamist;
35. KUTSUB ÜLES töötama välja tõenduspõhised hindamismeetodid, et mõõta digitehnoloogiate keskkonnajalajälge ning positiivset mõju kvaliteetsete, võrreldavate, usaldusväärsete ja standarditud andmete alusel, ning INNUSTAB komisjoni, liikmesriike ja sidusrühmi neid meetodeid kasutama, et uurida ja kasutada digiülemineku võimalikku positiivset keskkonnamõju, aitamaks ELil saavutada eesmärk saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus ja 2030. aastaks seatud energiatõhususe eesmärgid;

36. TULETAB MEELDE ELi programmi „Tee digikümnendisse“ läbivaatamist ning KUTSUB komisjoni ja liikmesriike ÜLES kaaluma rohelisema digiüleminekuga seotud eesmärgi lisamist, et optimeerida energiatarbimist ja ressursside kasutamist digisektoris ning stimuleerida uuenduslike tehnoloogiate kasutuselevõttu kliimameetmete hüvanguks;

Digivalitsus

37. RÕHUTAB vajadust digitaalse valitsemise järele, mille aluseks on avaliku sektori inimkeskne, andme- ja tehisintellektipõhine ümberkujundamine ning mille keskmeks on hea valitsemistava aluspõhimõtteid, nagu koostalitlusvõime, kaasavus, läbipaistvus ja kestlikkus; Sellega seoses KUTSUB komisjoni ÜLES edendama teadmiste vahetamist ja toetama liikmesriikide ühisalgatusi;
38. KUTSUB komisjoni ÜLES jätkama oma toetust koostalitlusvõimeliste avalike digiteenuste arendamisele ja haldusasutuste taristute, sealhulgas pilv- ja servtaristute piiriülesele ühendamisele, et saavutada nende suurem vastupidavus, tõhusus ja kestlikkus, ning kaaluma koos liikmesriikidega täiendavalt nende tehnilisi, õiguslikke, semantilisi ja tegevuslikke takistusi ning seda, kuidas neid ületada;
39. RÕHUTAB vajadust võtta algusest peale arvesse poliitikameetmete digitaalset ja koostalitlusvõimega seotud mõju, et tegeleda võimalike probleemidega juba ennetavalt, tagada õigusaktide sujuv rakendamine ning vähendada ettevõtjate regulatiivset aruandluskoormust ja nõuete täitmisega seotud kulusid; Sellega seoses KUTSUB komisjoni ÜLES rakendama digivalmit poliitikakujundamist suuniste, vahendite ja koolituste kaudu, et ületada poliitika kujundamise ja rakendamise vaheline lõhe;

ELi digipoliitika rahvusvaheline mõõde

40. ON SEISUKOHAL, et digiküsimused, mis on olulised ELi konkurentsivõime ja julgeoleku võimaldajad, omandavad märkimisväärse rahvusvahelise kaalu;
41. PEAB TERVITATAVAKS kahepoolsete ja piirkondlike digipartnerluste ja digikaubanduslepingute arendamist ja tugevdamist, samuti koostööd, mida tehakse asjaomastel mitmepoolsetel ja mitut sidusrühma hõlmavatel foorumitel ja nende foorumitega, et edendada ELi strateegilisi huve, sealhulgas majandusjulgeolekut, ning universaalsetel inimõigustel põhinevat inimkeskset digivalitsuse käsitust;
42. KUTSUB komisjoni, kõrget esindajat ja liikmesriike ÜLES tagama ennetava ja koordineeritud lähenemisviisi, et töötada välja tugevam, strateegilisem, sidusam ja tõhusam ELi poliitika ja tegevus, ning jätkama edukat koostööd selliste olemasolevate üksustega nagu Euroopa Postside- ja Telekommunikatsiooniadministratsioonide Konverents (CEPT); RÕHUTAB vajadust tugevdada ELi juhtpositsiooni ülemaailmsetes digiküsimustes ning KUTSUB komisjoni ja kõrget esindajat ÜLES koostama sellel teemal ühisteatise, milles jagataks nii tehnilisi kui ka diplomaatilisi eksperditeadmisi ning mis tugineks ELi ja liikmesriikide tasandil jagatavatele kohustustele ja ressurssidele; sellega seoses PEAB TERVITATAVAKS tööd, mida liikmesriigid, kõrge esindaja ja komisjon on teinud sidusa ELi digitaalse diplomaatia väljatöötamiseks, ning KUTSUB ÜLES veelgi tugevdama Euroopa tiimi lähenemisviisi, näiteks seoses turvalise ja usaldusväärse ühendatuse ning tehisintellekti ülemaailmse juhtimisega;
43. RÕHUTAB vajadust töötada välja mitut sidusrühma hõlmava interneti haldamise teemaline ELi strateegia, et määrata kindlaks ühine seisukoht rahvusvahelistel foorumitel ning tagada avatud, vaba, taskukohane, neutraalne, ülemaailmne, koostalitlusvõimeline, usaldusväärne ja turvaline internet;
44. PEAB TERVITATAVAKS eesmärgi suurendada Euroopa juhtpositsiooni ülemaailmsete standardite väljatöötamisel, et suurendada Euroopa teadus- ja innovatsioonitegevuse mõju, kasutades innovatsiooni rahvusvahelise võimendusplatvormina standardimist kooskõlas ELi väärtustega.